

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาพฤติกรรมการค้ำและปัญหาที่เกี่ยวข้อง จากการค้ำเครื่องค้ำแอลกอฮอล์ของคู่สามีภรรยา ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 231 คู่ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยคู่สามี ภรรยา จำนวน 231 คู่ อายุระหว่าง 15 - 60 ปี โดยสามีมีอายุเฉลี่ย 47.8 ปี ภรรยามีอายุเฉลี่ย 45.0 ทั้งคู่มีสัดส่วนอายุ 45 - 54 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 55 - 60 ปี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีอาชีพรับจ้างและ ค้าขาย

พฤติกรรมการค้ำเครื่องค้ำแอลกอฮอล์ครั้งแรกของคู่สามีภรรยา

สามีที่ค้ำ หรือ เคยค้ำเครื่องค้ำแอลกอฮอล์ สูงถึง ร้อยละ 93.1 โดยส่วนใหญ่ค้ำครั้งแรกเมื่ออายุระหว่าง 18 - 25 ปี หรืออายุเฉลี่ย 19.8 ปี เหตุการณ์ที่ทำให้สามีค้ำครั้งแรก มากที่สุด คือ ค้ำในงานบุญ/ประเพณี เช่น งานปีใหม่เมือง งานปอย และค้ำกับวงเพื่อน โดยให้เหตุผลในการค้ำครั้งแรก ว่า เข้าสังคม/งานสังคม เพื่อนคะยันคะยอ/ชักชวน และอยากลอง ชนิดเครื่องค้ำแอลกอฮอล์ ที่ค้ำครั้งแรก คือ เหล้าขาว รองลงมาคือเหล้าแดง

กลุ่มภรรยาที่ค้ำหรือเคยค้ำเครื่องค้ำแอลกอฮอล์ ร้อยละ 35.5 และค้ำครั้งแรกอายุ ระหว่าง 18 - 25 ปีหรืออายุเฉลี่ย 23.7 เหตุการณ์ที่ทำให้ค้ำครั้งแรก คือ ค้ำในงานบุญ/ประเพณี เช่น งานปีใหม่เมือง งานปอย ค้ำฉลองในโอกาสพิเศษ เช่น วันเกิด งานเลี้ยง โดยให้เหตุผลในการค้ำครั้งแรก คือ เพื่อนคะยันคะยอ/ชักชวน ค้ำเพื่อเข้าสังคมและอยากลอง ชนิดของเครื่องค้ำแอลกอฮอล์ ที่นิยมมากที่สุด คือ เบียร์

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมาของกลุ่มสามี ภรรยา

ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา สามียังคงดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 88.7 เครื่องดื่มที่ดื่มมากที่สุด คือ เหล้าขาว รองลงมา เป็น เบียร์ เหตุผลในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่ เป็นการดื่มเพื่อเพื่อเข้าสังคม แก่ปวด แก่เมื่อย และเป็นการได้เพื่อนหรือพวกพ้อง มักดื่มร่วมกับ เพื่อน รองลงมา คือ ภรรยา โดยดื่มกันที่ร้านอาหาร หรือ บ้านเพื่อน เวลาที่ใช้ในการดื่มแต่ละครั้ง ไม่เกิน 2 ชั่วโมง สามี ดื่มถี่ มากกว่า 4 ครั้งต่อสัปดาห์ ถึงร้อยละ 39.0 ในปริมาณที่คิดเป็นเหล้า ¼ แบน หรือ เบียร์ 2 - 3 กระป๋อง / วัน เกือบ 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่าง(ร้อยละ 29.7) มีกลุ่มที่ดื่มปริมาณมากเพิ่มเป็น เบียร์ 7 กระป๋องหรือเหล้า 1 แบน/วัน สูงถึงร้อยละ 18 อีกทั้งมีผู้ดื่มหนัก (bring drinking) (เบียร์ 4 กระป๋องขึ้นไปหรือเหล้า ½ แบนขึ้นไป) โดยดื่มทุกวันหรือเกือบทุกวันถึงร้อยละ 24.4 และสัปดาห์ละ ครั้งถึงร้อยละ 29.8

ส่วนภรรยา ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ภรรยายังคงดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 32.5 เครื่องดื่มที่ดื่มมากที่สุด คือ เบียร์ รองลงมา คือ เหล้าแดง เหตุผลในการดื่มจน ถึงปัจจุบัน เป็นการ ดื่มเพื่อเข้าสังคม ได้เพื่อน มักดื่มร่วมกับ เพื่อน สามี ส่วนใหญ่ดื่มที่บ้านเพื่อน และที่ทำงาน ใช้เวลา ในการดื่มแต่ละครั้ง ไม่เกิน 2 ชั่วโมง ภรรยาดื่มไม่ถึงมากนัก โดยมีผู้ดื่มเดือนละครั้งหรือน้อยกว่า ร้อยละ 44.0 ในขณะที่มีผู้ดื่ม 4 ครั้งขึ้นไปต่อสัปดาห์ ร้อยละ 16 ปริมาณคิดเป็นเบียร์ 2 - 3 กระป๋อง ร้อยละ 41.1 และ 1 - 2 กระป๋อง/วัน ร้อยละ 33.3 และมีผู้ที่ดื่มหนัก (bring drinking) ทุกวันหรือ เกือบทุกวัน ร้อยละ 6.6

ระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มสามี ภรรยา (AUDIT)

กลุ่มสามี ดื่มแบบติด สูงถึงร้อยละ 20 และดื่มแบบอันตรายร้อยละ 14.6 ในขณะที่การดื่ม แบบเสี่ยงและเสี่ยงต่ำในสัดส่วนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 33.2 และร้อยละ 32.2) กลุ่มภรรยา พบว่าส่วน ใหญ่ดื่มในระดับเสี่ยงน้อย ร้อยละ 61.3 และ ร้อยละ 36.0 ดื่มแบบเสี่ยง

ปัญหาที่เกี่ยวข้องจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มสามีภรรยา

1. ปัญหาด้านสุขภาพกาย

กลุ่มสามี มี โรคประจำตัวที่พบมากที่สุดได้แก่ โรคกระเพาะอาหาร (ร้อยละ 29.7) รองลงมาเป็นโรคความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 29.2) และ โรคพิษสุราเรื้อรัง (ร้อยละ 10.2) ส่วน ภรรยาโรคประจำตัวที่พบมากที่สุดได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 54.6) รองลงมาเป็นโรค กระเพาะอาหาร (ร้อยละ 38.6)

2. ปัญหาสุขภาพจิต

ในกลุ่มสามีพบ ปัญหาคิดฆ่าตัวตาย ซึมเศร้าและขาดความสุขทางเพศ ในสัดส่วน ร้อยละ 6.3 และ 4.4 ส่วนภรรยา พบว่า มีภาวะซึมเศร้ามากที่สุด รองลงมาขาดความสุขทางเพศ และ ปัญหาคิดฆ่าตัวตาย (ร้อยละ 6.7 ร้อยละ 5.3 และร้อยละ 4.0 ตามลำดับ)

3. ปัญหาความรุนแรง

ในครอบครัวที่สามีภรรยาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งคู่ พบปัญหาความรุนแรงมากกว่า การที่สามีดื่มหรือภรรยาดื่มฝ่ายเดียว โดยพบว่า ครอบครัวที่สามีภรรยาดื่มทั้งคู่ ภรรยาดื่มฝ่ายเดียว และสามีดื่มฝ่ายเดียว พบปัญหาการทะเลาะวิวาทในครอบครัว มากที่สุด (ร้อยละ 54.4, ร้อยละ 57.1 และร้อยละ 44.5 ตามลำดับ) รองลงมาทำลายข้าวของในบ้าน และมีการทำร้ายร่างกายภรรยา สอดคล้องกับผลการศึกษา อติศวร หลายชูไทยและคณะ, 2545 ได้ทำการศึกษาผลกระทบของการ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จังหวัดลพบุรีพบว่า กลุ่มที่ดื่มประจำเพศชาย เกิดปัญหาทะเลาะวิวาทเป็น อันดับหนึ่งคือ ร้อยละ 45.6 ตามมาด้วยปัญหาสุขภาพ และปัญหาอุบัติเหตุร้อยละ 32.9และ 30.1 ตามลำดับ และพบว่าปัญหาทะเลาะวิวาทเกิดกับชายที่ดื่มประจำมากกว่าชายที่หยุดดื่ม 6 เท่า ปัญหา สุขภาพของชายที่ดื่มประจำสูงกว่าชายที่หยุดดื่ม 14 เท่า ส่วนเพศหญิงที่ดื่มประจำเกิดทะเลาะวิวาท ปัญหาสุขภาพและปัญหาอุบัติเหตุ ร้อยละ 33.2 19.7 และ 4.8 ตามลำดับ และยังพบว่า การดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เกิดอันตรายหรือปัญหากับผู้ดื่มมากขึ้นตามปริมาณการดื่มที่มากขึ้นด้วย และผลการศึกษาของ วิชัย โปษยะจินดา และอาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา (2545) พบว่าผู้ที่ดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์เป็นประจำ มีโอกาสที่จะเกิดปัญหาทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกายกับทั้งคนในบ้าน และคนนอกบ้าน มากกว่าผู้ดื่มเป็นครั้งคราว และปัญหาสามีที่ดื่มประจำทำร้ายร่างกายภรรยา ร้อย ละ 5.7 และภรรยาที่ดื่มประจำทำร้ายร่างกายสามี ร้อยละ 6.2

4. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

สามี/ ภรรยาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการซื้อเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ โดยสามีมีค่าใช้จ่าย เฉลี่ย เดือนละ 501 - 1,000 บาท (ร้อยละ 30.7) รองลงมาเสีย เดือนละ 100 - 500 บาท (ร้อยละ 34.2) ส่วนภรรยา ส่วนใหญ่ ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่ำกว่า 100 บาทแต่ไม่เกิน 500 บาท (ร้อยละ 32.0)

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคู่สามี/ภรรยาส่วนใหญ่ทำให้ขาดประสิทธิภาพการทำงาน ปัญหาการมาทำงานสายและมีการหยุดงาน เป็นสาเหตุของการขาดรายได้

5. ปัญหาด้านอุบัติเหตุ

สามี่ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เคยเกิดอุบัติเหตุ ร้อยละ 46.3 ส่วนใหญ่เป็นอุบัติเหตุจราจร ส่วนภรรยาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เคยเกิดอุบัติเหตุ น้อยกว่า (ร้อยละ 17.3) ส่วนใหญ่เป็นอุบัติเหตุจราจรเช่นกัน

อภิปรายผลการศึกษา

พฤติกรรมการดื่มและระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มสามีภรรยา

การดื่มครั้งแรกของกลุ่มสามีภรณยาก็ดื่มใน โอกาสงานประเพณีต่างๆ เช่น งานปีใหม่เมือง งานปอย สอดคล้องกับ การศึกษาของ สิริรัฐ สุกันธา และคณะ (2550) พบว่า ประชาชนทั่วไปใน จังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 93.3 นิยมดื่มช่วงประเพณีสงกรานต์ และการศึกษาของ อรทัย เหมืองหม้อ (2551) พบว่า กลุ่มสตรีในจังหวัดแพร่จะดื่มในงานเทศกาลสงกรานต์ ประเพณีต่างๆงานขึ้นบ้าน ใหม่ งานแต่งงาน จากค่านิยมความเชื่อที่ว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ช่วยสร้างความสนุกสนาน รื่นเริง สอดคล้องกับการออกฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ที่เมื่อมีการดื่มจะทำให้ผู้ดื่มมีความกล้า รู้ สึก สนุกสนาน ร่าเริงเมื่อมีปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด 30 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ (สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ _2552)

เหตุผลในการดื่มครั้งแรกของกลุ่มตัวอย่างพบว่า อันดับที่ 1 คือเพื่อเข้าสังคม รองลงมา คือเพื่อนชวน และเหตุผลในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันยังคงเป็นเหตุผลคล้ายกับการ ดื่มครั้งแรกคือ เพื่อเข้าสังคม บุคคลที่ร่วมดื่มด้วยมากที่สุดคือเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน ผลการศึกษา คล้ายคลึงกับการศึกษาของ ประภัสสร สุวรรณบงกช (2549) ที่ศึกษาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน กลุ่มของบุคลากรสาธารณสุข และเสกสรรค์ วิทชัยภูากุล (2550) ศึกษาในกลุ่มนักศึกษา และสิริรัฐ สุกันธา และคณะ (2550) ศึกษาในประชาชนทั่วไป พบว่าเหตุผลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือเพื่อ เข้าสังคม หรือเพื่อนชักชวน และบุคคลที่ร่วมดื่มด้วยมากที่สุด คือ เพื่อน และจากการศึกษาของ เทพินทร์ พัทธานุรักษ์ (2541) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม สภาพแวดล้อม มีอิทธิพล กำหนดการตัดสินใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยกลุ่มของสังคมที่สำคัญกลุ่มที่หนึ่ง คือ เพื่อนซึ่งผลการศึกษาพบว่าสาเหตุการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนส่วนใหญ่มาจากเพื่อน ชวน อยากลอง ตามเพื่อน ทำให้สามารถเข้ากับกลุ่มเพื่อน ได้ง่ายขึ้นอิทธิพลของเพื่อนจึงมี ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการดื่มในกลุ่มที่มีความสนิทสนมกันหรือมี การทำกิจกรรมร่วมกันและมีการประกอบอาชีพเดียวกันทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันจึงทำให้ มีการดื่มกับเพื่อนมากกว่าดื่มร่วมกับกลุ่มบุคคลอื่น

ชนิดของเครื่องดัดแอลกอฮอล์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมดัดมากที่สุด ในกลุ่มสามี คือ เหล้าแดง เบียร์ รองลงมาคือ เหล้าขาว ในขณะที่กลุ่มหญิง/ภรรยานิยมดัดเบียร์ ใกล้เคียงกับการศึกษา ของ ประภัสสร สุวรรณบงกช (2549) เสกสรรค์ วิทย์ปรีชากุล (2550) และ จิรวัดน์ จิตพัฒนานนท์ (2550) พบว่า เครื่องดัดแอลกอฮอล์ที่นิยมดัดในปัจจุบันมากที่สุดคือ เบียร์ รองลงมาคือเหล้าขาว เนื่องจากความสะดวกไม่ยุ่งยากในการดัด และจากสภาพเศรษฐกิจและรายได้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำทำให้นิยมดัดเครื่องดัดที่มีราคาไม่แพงเกินไป ในปัจจุบันตามนโยบายการค้าเสรีทำให้มีโรงงานผลิตเบียร์มากขึ้นการโฆษณา และมีการแข่งขันทางด้านธุรกิจมากทำให้สินค้าราคาถูกลง (สำนักนโยบาย และยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข, 2548) และประกอบกับความเชื่อที่ว่าเบียร์มีปริมาณแอลกอฮอล์น้อยซึ่งไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2552)

ลักษณะการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมาของกลุ่มสามี ภรรยา

ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา สามีเคยดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ ร้อยละ 88.7 ส่วนภรรยาเคยดัดดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ ร้อยละ 32.5 สูงกว่าผลการสำรวจ พฤติกรรมการสูบบุหรี่และการบริโภค เครื่องดัดแอลกอฮอล์ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี พ.ศ.2550 พบว่า ผู้ชายดัดมากกว่าผู้หญิง ร้อยละ 51. 0 และ 8.8 ตามลำดับ เช่นเดียวกับ การศึกษา ของ ประภัสสร สุวรรณบงกช (2549) เสกสรรค์ วิทย์ปรีชากุล (2550) จิรวัดน์ จิตพัฒนานนท์ (2550) พบว่า เพศชายมีการดัดมากกว่าเพศหญิง เนื่องจากลักษณะสังคมไทยที่มองการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในเพศชายเป็นเรื่องปกติ แต่ในเพศหญิงเป็นสิ่งไม่ดี และเพศชายเป็นผู้ที่ต้องทำงานหนัก บางคนมีความเชื่อที่ว่าเพื่อทำให้หายเหนื่อยหรือเพื่อผ่อนคลายหลังจากการทำงาน รวมทั้งเชื่อว่าช่วยทำให้เจริญอาหารจึงทำให้ มีการดัดในผู้ชายมากกว่าผู้หญิง และเครื่องดัดที่สามีดัดมากที่สุดคือ สุรากลั่น(เหล้าแดง) รองลงมาคือ เบียร์ ส่วนภรรยาดัดเบียร์มากที่สุด จากการศึกษา ของ ประภัสสร สุวรรณบงกช (2549) เสกสรรค์ วิทย์ปรีชากุล (2550) และ จิรวัดน์ จิตพัฒนานนท์ (2550) พบว่า เครื่องดัดแอลกอฮอล์ที่นิยมดัดในปัจจุบันมากที่สุดคือ เบียร์ รองลงมาคือเหล้าขาว เนื่องจากความสะดวกไม่ยุ่งยากในการดัด และจากสภาพเศรษฐกิจและรายได้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับต่ำทำให้นิยมดัดเครื่องดัดที่มีราคาไม่แพงเกินไป เหตุผลในการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ ถึงปัจจุบัน ของสามีและภรรยา คือ ดัดเพื่อเข้าสังคม รองลงมาคือ ดัดหลังเสร็จงาน แก้วเมื่อย และได้เพื่อน/เพื่อความบันเทิง บุคคลที่สามีและภรรยาดัดด้วยมากที่สุด คือ เพื่อน สอดคล้องกับการศึกษาของ เทพินทร์ พัชวรานุรักษ์ (2541) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรม สภาพแวดล้อม มีอิทธิพลกำหนดการตัดสินใจในการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ โดยกลุ่มของสังคมที่

สำคัญกลุ่มที่หนึ่ง คือเพื่อนซึ่งผลการศึกษาพบว่าสาเหตุการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนส่วนใหญ่มาจากเพื่อนชวน อยากรอง ตามเพื่อน ทำให้สามารถเข้ากับกลุ่มเพื่อน ได้ง่ายขึ้นอิทธิพลของเพื่อนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการดื่มในกลุ่มที่มีความสนิทสนมกันหรือมีการทำกิจกรรมร่วมกันและมีการประกอบอาชีพเดียวกันทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันจึงทำให้มีการดื่มกับเพื่อนมากกว่าดื่มร่วมกับกลุ่มบุคคลอื่น

การ ประเมิน ระดับ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ กลุ่ม สามี ส่วนใหญ่ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในระดับการดื่มแบบมีความเสี่ยงต่ำ (ร้อยละ 39.8) รองลงมาดื่ม แบบที่มีความเสี่ยง (ร้อยละ 29.4)และดื่มแบบติด (ร้อยละ 17.7) กลุ่มภรรยา พบว่าส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน ระดับการดื่มแบบมีความเสี่ยงต่ำ เช่นกัน (ร้อยละ 87.4) รองลงมาดื่ม แบบที่มีความเสี่ยง(ร้อยละ 11.7)และมีส่วนน้อยที่มีการดื่มในระดับที่มีปัญหาและดื่มแบบติด สอดคล้องกับการศึกษาของ เสกสรร วิทย์ปรีชากุล (2550) พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แบบความเสี่ยงต่ำ ร้อยละ 68.4 รองลงมา คือ แบบความเสี่ยงก่อให้เกิดอันตราย ร้อยละ 16.6 และแบบที่มีความเสี่ยงสูงหรือติดแอลกอฮอล์ ร้อยละ15.0 จากการศึกษา ยัง พบว่า ระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงต่ำพบในเพศหญิง ร้อยละ 69.8 แต่ระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบความเสี่ยงก่อให้เกิดอันตราย และแบบความเสี่ยงสูงพบในเพศชาย ร้อยละ 78.2 ร้อยละ 86.4 ตามลำดับ และ สอดคล้องกับการศึกษา ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6 จังหวัดขอนแก่น(2548)ศึกษาถึงระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สามีดื่ม แอลกอฮอล์ของประชากรในเขตพื้นที่ 4 จังหวัด คือ ขอนแก่น อุรธานี ร้อยเอ็ด และหนองบัวลำพู โดยใช้แบบประเมินการดื่มแอลกอฮอล์(AUDIT) พบว่า ร้อยละ 56.0 ของผู้ดื่มมีการดื่มในระดับเสี่ยงต่ำ ร้อยละ 31.1 มีความเสี่ยง/กำลังมีปัญหากจากการดื่ม ร้อยละ 12.9 มีความเสี่ยงสูง/เสพติด

ปัญหาที่เกี่ยวข้องจากการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

จากการศึกษา ส่วนใหญ่คู่สามีภรรยาเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ได้แก่ ภาวะอาหาร โรค ความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน สอดคล้องกับการศึกษาของ อติสวรรค์ หลายชูไทย และคณะ (2544) พบว่าการดื่มสุราทำให้บั่นทอนสุขภาพ ทำให้สุขภาพทรุดโทรมเป็นโรคต่างๆได้ง่าย

ปัญหาด้านสุขภาพจิต พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดอยากฆ่าตัวตาย และมีภาวะซึมเศร้า และขาดความสุขทางเพศ และปัญหาความรุนแรง ได้แก่ ปัญหาการทะเลาะวิวาท พบ มากที่สุด รองลงมาทำลายข้าวของในบ้านและปัญหาการทะเลาะวิวาทกับคนในชุมชน การทำร้ายร่างกาย ภรรยา สอดคล้องกับการศึกษา ของ อติสวรรค์ หลายชูไทย และคณะ(2545) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จังหวัดลพบุรีพบว่า กลุ่มที่ดื่มประจำเพศชาย เกิดปัญหาทะเลาะ

วิวาทเป็นอันดับหนึ่งคือ ร้อยละ 45.6 ปัญหาทะเลาะวิวาทเกิดกับชายที่ดื่มประจำมากกว่าชายที่หยุดดื่ม 6 เท่า ส่วนเพศหญิงที่ดื่มประจำเกิดทะเลาะวิวาท ร้อยละ 19.7

ปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในครอบครัว สามี ภรรยาที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเป็นผล ทำให้ขาดประสิทธิภาพการทำงาน ทำงานสาย และหยุดงาน เป็นสาเหตุของการขาดรายได้ ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคู่สามี ภรรยา เป็นสาเหตุ การเกิด อุบัติเหตุ ส่วนใหญ่เป็นอุบัติเหตุจากรถ รongลงมา เป็นอุบัติเหตุจากการทำงาน และอุบัติเหตุอื่น เช่น หกล้ม สาเหตุมาจากตนเองดื่มมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ ประจวบ โลแก้ว (2552) พบว่า กลุ่มอาสาสมัคร ร้อยละ 57.1 เห็นด้วยกับความเห็นที่ว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้รายจ่ายของครอบครัวเพิ่มขึ้น และคล้ายกับการศึกษาของ ประภัสสร สุวรรณ บงกช (2549) พบว่า ค่าใช้จ่ายในครอบครัวเพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับการศึกษาของ สิริรัฐ สุกันธา และ คณะ (2550) อรทัย เหมือนหม้อ (2551) พบว่า เป็นการสิ้นเปลืองเงินทองโดยไม่มีประโยชน์ โดย ความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชากร พบว่า ร้อยละ 46.6 ไม่เห็นด้วยกับความเห็นที่ว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เจริญอาหาร จากความคิดเห็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพเมื่อมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่มีบางส่วนยังมีการปฏิบัติตัวที่ไม่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะแนวทางในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. อัตรการดื่มที่สูงทั้ง สามี และภรรยา ควรที่ผู้เกี่ยวข้อง ควรมีการหาแนวทางในการกระตุ้นให้ชุมชนสร้างค่านิยมใหม่ หรือมาตรการในการลด ละ เลิกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมการลด ละ เลิกการดื่มในงานเทศกาล ประเพณีต่างๆ โดยอาจเริ่มต้นในกิจกรรม งานประเพณีทางศาสนา เพื่อสร้างแรงจูงใจ จัดงานเลี้ยงงานสังสรรค์ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งที่บ้านและที่ทำงาน
2. ผู้ที่การดื่มในระดับเสี่ยงอันตราย ควรได้รับการช่วยเหลือเป็นกลุ่มเฉพาะ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปดูแล เพื่อให้ลดการดื่มและอันตราย รวมไปถึงการลดความรุนแรงในครอบครัว จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบ วิธีการ ในการส่งเสริมพฤติกรรม ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มผู้มีภรรยา โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ครอบครัว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
2. จากผลการศึกษาพบว่าในช่วงเทศกาล งานประเพณีปอยต่างๆ เป็นวาระและโอกาสที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้มีภรรยา มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด ดังนั้นควรมีการศึกษา เชิงลึกเพื่อนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหา